

מסורת הש"ס

א. ביום ריש היסוד... ב. לומר הוא מחולל ברב... ה. וכן וכו'...

מוסף תוספות

א. ביום ריש היסוד... ב. לומר הוא מחולל ברב... ה. וכן וכו'...

לעני רש"י

גלע"יש ובלג"יש... ח. וכן וכו'...

מוסף רש"י

אין הבור המלא... ב. לומר הוא מחולל ברב... ה. וכן וכו'...

רבינו חננאל

טל הקבר שני כוכבים... ז. וכן וכו'...

הרואה פרק תשיעי ברכות

כפרסא דפירף. דבר שהוא חסר וסממוהו מגופו ששפאווה כנוס וממחיז כמכה בקורנוס. טרפסא דערפך מוכה כהכחות כמו צילה וטרופה. ל"א דמחחיזא כדטרפסא מטרף דנדק יחד ועשאו כפיפין כמין חמור: וספי דאולגא. עיש אחר כמה: דאפיקי לא סב לי בני.

כטרפא דטרפף והוא דאולא בתרה דאמרה לה הב לי בני שבשעה שהקב"ה בקש להביא מכול לעולם נטל שני כוכבים מכימה והביא מכול לעולם וכשבקש לסתמה נטל שני כוכבים מעיש וסתמה וליהדר לה ה' אין הבור מתמלא מחוליתו ואין נמי ה' אין קטגור נעשה סניגור וליכרי לה תרי ככבי אחריו ה' אין כל חדש תחת השמש א"ר נחמן עתיד הקב"ה להחזיר לה שנאמר ויעיש על בניה תנחם: ועל הזועות: ימאי זועות א"ר קטינא גוהא רב קטינא הוה קאויל באורחא כי מטא אפתחא דבי אובא טמאי גגה גוהא אמר מי ידע אובא טמאי האי גוהא מהו רמא ליה קלא קטינא קטינא אמאי לא ידענא כשעה שהקב"ה זוכר את בניו ששרויים בצער בין אמות העולם מוריד שתי דמעות לים הגדול וקולו מסוף העולם ועד סופו והיינו גוהא א"ר קטינא אובא טמאי כדבד הוא ומיליה כדבין אי הכי גוהא גוהא מיבעי ליה ולא היא גוהא גוהא עביד והאי דלא אודי ליה כי היכי דלא ליטעי כולי עלמא אבתריה ורב קטינא דידיה אמר סופק כפוי שנאמר ויגם אי אבה כפי אל כפי והניחותי חמתי רבי נתן ואמר אגוה מתאנה שנאמר והניחותי חמתי במ והניחותי חמתי רבנן אמרי בועט ברקיע שנאמר ה'ידד כדורכים יענה אל כל יושבי הארץ רב אחא בר יעקב אמר דוחק את רגליו תחת כסא הכבוד שנאמר כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי: ועל הרעמים: ימאי רעמים אמר שמואל ענני בגלגלא שנאמר קול רעמך בגלגלא האירו ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ ורבנן אמרי ענני דשפכי מיא להרדי שנאמר לקול תתו המון מים בשמים רב אחא בר יעקב אמר ברקא תקיפא דבריק בעננא ומתבר גזיזי דברוא רב אישי אמר ענני ה' לחלויל מחלחלי ואתי זיקא ומשבש אפומייהו ודמי כויקא על פום דני ומסתברא כרב אחא בר יעקב דבריק ברקא ומנהמי ענני ואתי מטרא: ועל הרוחות: ימאי רוחות אמר אבי זעפא ואמר אבי גמירי זעפא בליליא לא הוה ווא קאי חזינן דהוה ההוא דתחתיל ביממא ואמר אבי גמירי דועפא תרתי דקאי לא קאי לקיים מה שנאמר ילא תקום פעמים צרה והא קאי חזינן דקאי דמפסיק ביני ביני: ועל הברקים אמר ברוך שכתו וגבורתו מלא עולם: ימאי ברקים אמר רבא ברקא ואמר רבא ברקא וידיאה וברקא חזירא וברקא ידוקתא וענני דסלקן בקרן מערבית ואחתיין מקרן דרומית ותרתי ענני דסלקן חדא לאפי חברתה כולהו קשיין למאי נפקא מינה למבעי רחמי והני מילי בליליא אבל בצפרא לית בהו מששא כתיב ויחטכם כענן בקר וגו' א"ל רב פפא אבבי בצפרא לית בהו מששא דתיבי ויחטכם כענן בקר וגו' א"ל רב פפא אבבי הא אמרי איניש כד מפתח בבי מימרא כד חמרא מוך שקך וגו' לא קשיא הא דקמר בעיבא הא דקמר בענני אמר ר' אלכסנדר אמר ר' יהושע בן לוי לא נבראו רעמים אלא לפשוט עקמונית שכלב שנאמר והאחלהים עשה שייראו מלפניו וא"ר אלכסנדר אמר ריב"ל הרואה את הקשת בענן צריך שיפול על פניו שנאמר ככמראה הקשת אשר יהיה בענן וגו' ואראה ואפול על פני י"ש עלה במערבא משום דמחזי כמאן דסגיד לקשתא אבל ברוכי דאי מברך מאי מברך ברוך זוכר הברית במתניתא תנא ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא אומר נאמן בברית וקיים בבריתו וקיים במאמרו: הלכך נימרניהו לתרויהו "ברוך זוכר הברית" וגאמן בבריתו וקיים במאמרו: על ההרים ועל הגבעות: אמר כל בני הגני דאמרן עד השתא לאו מעשה בראשית נינהו והכתיב "ברקים למטר עשה אמר אבי ברוך וחני רבא אמר ויתם מברך תרתי ברוך שכתו מלא עולם ועושה מעשה בראשית רבא אמר מעשה בראשית איכא שכתו מלא עולם ליכא אריב"ל הרואה רקיע ביהררה אומר ברוך עושה בראשית אימתי אמר אבי כי אתא מטרא כולי ליליא ובצפרא אתא אסתנא ומגליא להו לשמיא ופלגי דרפרם בר פפא א"ר חסדא דאמר רפרם בר פפא א"ר חסדא מיום שחרב בהמ"ק לא נראית רקיע במהרתה שנאמר ואלכיש שמים קדרות ושק אשים כסותם: תנו

גמ'

על הרוחות אומר שכתו וגבורתו מלא עולם. ירושלמי ממני כשנאים כונס אל כל כשנאין כנחת אומר נרון עושה כנאשית: הלכך נימרניהו לתרויהו. אומר ר"י דרון חומתין צנדין צנכסו זו והכי מצדן ברוך אמה ה' אלתי מלך העולם נאמן צנכריו וקיים צנעטמו חומר הכתוב:

רבא אמר התם סברך שכחו וגבורתו מלא עולם ועושה מעשה בראשית. פי' אומר או האי ה' איה איה שילה וכן פירש רב אלפס: סה"לכך נימרניהו לתרויהו. רוב ההודאות ולא ההודאות. לפיכך מקני גישמנא חל פייס הכדכס ברוך אמה ה' אל מלך גדול כשנמנות אל ההודאות: הטוב

רב קטינא הוה קאויל באורחא כי מטא אפתחא דבי אובא טמאי גגה גוהא אמר מי ידע אובא טמאי האי גוהא מהו רמא ליה קלא קטינא קטינא אמאי לא ידענא כשעה שהקב"ה זוכר את בניו ששרויים בצער בין אמות העולם מוריד שתי דמעות לים הגדול וקולו מסוף העולם ועד סופו והיינו גוהא א"ר קטינא אובא טמאי כדבד הוא ומיליה כדבין אי הכי גוהא גוהא מיבעי ליה ולא היא גוהא גוהא עביד והאי דלא אודי ליה כי היכי דלא ליטעי כולי עלמא אבתריה ורב קטינא דידיה אמר סופק כפוי שנאמר ויגם אי אבה כפי אל כפי והניחותי חמתי רבי נתן ואמר אגוה מתאנה שנאמר והניחותי חמתי רבנן אמרי בועט ברקיע שנאמר ה'ידד כדורכים יענה אל כל יושבי הארץ רב אחא בר יעקב אמר דוחק את רגליו תחת כסא הכבוד שנאמר כה אמר ה' השמים כסאי והארץ הדום רגלי: ועל הרעמים: ימאי רעמים אמר שמואל ענני בגלגלא שנאמר קול רעמך בגלגלא האירו ברקים תבל רגזה ותרעש הארץ ורבנן אמרי ענני דשפכי מיא להרדי שנאמר לקול תתו המון מים בשמים רב אחא בר יעקב אמר ברקא תקיפא דבריק בעננא ומתבר גזיזי דברוא רב אישי אמר ענני ה' לחלויל מחלחלי ואתי זיקא ומשבש אפומייהו ודמי כויקא על פום דני ומסתברא כרב אחא בר יעקב דבריק ברקא ומנהמי ענני ואתי מטרא: ועל הרוחות: ימאי רוחות אמר אבי זעפא ואמר אבי גמירי זעפא בליליא לא הוה ווא קאי חזינן דהוה ההוא דתחתיל ביממא ואמר אבי גמירי דועפא תרתי דקאי לא קאי לקיים מה שנאמר ילא תקום פעמים צרה והא קאי חזינן דקאי דמפסיק ביני ביני: ועל הברקים אמר ברוך שכתו וגבורתו מלא עולם: ימאי ברקים אמר רבא ברקא ואמר רבא ברקא וידיאה וברקא חזירא וברקא ידוקתא וענני דסלקן בקרן מערבית ואחתיין מקרן דרומית ותרתי ענני דסלקן חדא לאפי חברתה כולהו קשיין למאי נפקא מינה למבעי רחמי והני מילי בליליא אבל בצפרא לית בהו מששא כתיב ויחטכם כענן בקר וגו' א"ל רב פפא אבבי בצפרא לית בהו מששא דתיבי ויחטכם כענן בקר וגו' א"ל רב פפא אבבי הא אמרי איניש כד מפתח בבי מימרא כד חמרא מוך שקך וגו' לא קשיא הא דקמר בעיבא הא דקמר בענני אמר ר' אלכסנדר אמר ר' יהושע בן לוי לא נבראו רעמים אלא לפשוט עקמונית שכלב שנאמר והאחלהים עשה שייראו מלפניו וא"ר אלכסנדר אמר ריב"ל הרואה את הקשת בענן צריך שיפול על פניו שנאמר ככמראה הקשת אשר יהיה בענן וגו' ואראה ואפול על פני י"ש עלה במערבא משום דמחזי כמאן דסגיד לקשתא אבל ברוכי דאי מברך מאי מברך ברוך זוכר הברית במתניתא תנא ר' ישמעאל בנו של ר' יוחנן בן ברוקא אומר נאמן בברית וקיים בבריתו וקיים במאמרו: הלכך נימרניהו לתרויהו "ברוך זוכר הברית" וגאמן בבריתו וקיים במאמרו: על ההרים ועל הגבעות: אמר כל בני הגני דאמרן עד השתא לאו מעשה בראשית נינהו והכתיב "ברקים למטר עשה אמר אבי ברוך וחני רבא אמר ויתם מברך תרתי ברוך שכתו מלא עולם ועושה מעשה בראשית רבא אמר מעשה בראשית איכא שכתו מלא עולם ליכא אריב"ל הרואה רקיע ביהררה אומר ברוך עושה בראשית אימתי אמר אבי כי אתא מטרא כולי ליליא ובצפרא אתא אסתנא ומגליא להו לשמיא ופלגי דרפרם בר פפא א"ר חסדא דאמר רפרם בר פפא א"ר חסדא מיום שחרב בהמ"ק לא נראית רקיע במהרתה שנאמר ואלכיש שמים קדרות ושק אשים כסותם: תנו

עין משפט

נר מצוה

א. ביום ריש היסוד... ב. לומר הוא מחולל ברב... ה. וכן וכו'...

תורה אור השלם

- 1. מה שהיה זהא שיהיה... 2. והוא... 3. וכן... 4. והוא... 5. והוא... 6. והוא... 7. והוא... 8. והוא... 9. והוא... 10. והוא... 11. והוא... 12. והוא... 13. והוא... 14. והוא...

רבינו חננאל

רבינו חננאל (המקד)... ז. וכן וכו'...

